

AUTONOMIA TERYTORIALNA
W PERSPEKTYWIE EUROPEJSKIEJ

TOM 1

Teoria – Historia

Redakcja

Małgorzata Domagała, Jan Iwanek

Seria: SAMORZĄD TERYTORIALNY W XXI WIEKU

REDAKTOR NACZELNY SERII: Joanna Marszałek-Kawa

SEKRETARZ SERII: Daniel Kawa

RADA NAUKOWA SERII: Stanisław Michałowski (przewodniczący), Andrzej Antoszewski,
Marek Barański, Marek Chmaj, Ludwik Habuda, Hubert Izdebski, Jacek Sobczak,
Alfred Lutrzykowski, Kazimierz Pająk, Arkadiusz Żukowski

Recenzent tomu
prof. zw. dr hab. Andrzej Antoszewski

Redaktor prowadzący
Justyna Brylewska

Korekta
Damian Kaja

Redakcja techniczna
DYWIZ

Projekt okładki
Krzysztof Galus

Na okładce wykorzystano grafiki ze strony www.freepik.com

© Copyright by WYDAWNICTWO ADAM MARSZALEK

Wszystkie prawa zastrzeżone. Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Żadna jej część nie może być reprodukowana jakimkolwiek sposobem – mechanicznie, elektronicznie, drogą fotokopii itp. – bez pisemnego zezwolenia wydawcy. Jeśli cytujesz fragmenty tej książki, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło

Toruń 2014

ISBN 978-83-8019-083-2

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

Książka współfinansowana przez Fundusz Wyszehradzki w ramach projektu No. 11220109
‘Territorial Autonomy in the European Perspective. The Visegrad Experience’

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową: tel./fax 56 648 50 70, marketing@marszalek.com.pl

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń
tel. 56 660 81 60, e-mail: info@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl
Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 52, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

Spis treści

Wstęp	5
Jan Iwanek, <i>Pojęcie autonomii terytorialnej we współczesnej europejskiej przestrzeni demokratycznej</i>	9
Andrzej Chodubski, <i>Istota i uwarunkowania kształtowania współczesnej europejskiej autonomii terytorialnej</i>	25
Jerzy Jaskiernia, <i>Autonomia terytorialna w świetle systemu aksjologicznego Rady Europy</i>	40
Marek Żyromski, <i>Czy Europie grozi refeudalizacja?</i>	62
Wawrzyniec Konarski, <i>Autonomia czy secesja? Ruchy regionalistyczne jako forma nacjonalizmu we współczesnej Europie i ich możliwy wpływ na ideę zjednoczonej Europy</i>	71
Iwona Wrońska, <i>Federacja odpowiedzią na aspiracje regionalne w Europie?</i>	91
Jacek Sroka, <i>Dialog jako wyraz autonomizacji regionalnej?</i>	107
Krzysztof Toboła, <i>Aspekty polityczne i historyczne autonomii terytorialnej województwa śląskiego</i>	120

Michał Śliwa, <i>Projekty autonomii terytorialnej w Drugiej Rzeczypospolitej</i>	137
Ryszard Kaczmarek, <i>Realizacja projektów autonomii w II RP</i>	149
Cezary Trościak, <i>Dwa separatyzmy: separatyzm górnośląski w II Rzeczypospolitej i III Rzeczypospolitej. Analiza uwarunkowań</i>	164
Marek S. Szczepański, Anna Śliz, <i>Pokusy regionalnej autonomii. Górny Śląsk: czyli co nas czeka?</i>	183
Sebastian Kubas, <i>Proces walki o autonomię Słowacji od początku XIX wieku do czasu jej uzyskania w 1938 roku</i>	201

Prezentowany tom podejmuje problematykę autonomii w sposób wielopłaszczyznowy, umożliwiając spojrzenie z punktu widzenia różnych dyscyplin naukowych (politologii, antropologii politycznej, prawa, socjologii czy historii). Owa wielopłaszczyznowość jest bez wątpienia zaletą pracy, której lektura pomaga lepiej zrozumieć relacje zachodzące między takim pojęciami, jak: autonomia, regionalizm, federalizm, decentralizacja, dewolucja czy separatyzm. Autonomia jest tu ujmowana jako kwestia: aksjologiczna (ochrona mniejszości, wpisująca się w koncepcję demokracji liberalnej), politologiczna (jeden ze sposobów rozwiązywania konfliktów politycznych powstających między większością a mniejszością czy mniejszościami), socjologiczna (łagodzenie skutków podziału socjopolitycznego centrum–peryferie) oraz prakseologiczna (poszukiwanie optymalnego modelu rozwiązywania problemów społecznych). Ukazanie autonomii terytorialnej w takim świetle wzbogaca naszą wiedzę o zjawisku, zachęcając jednocześnie do dalszych dyskusji.

Z recenzji prof. zw. dr. hab. Andrzeja Antoszewskiego

ISBN 978-83-8019-083-2

9 788380 190832